

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect perioada 2020-2023
Proiectul din cadrul Programului de Stat (2020-2023) ”Reacțiile de adaptare nespecifice
generale ale organismului la bolnavii cu coinfecție TB/HIV”,
cifrul proiectului: 20.80009.8007.31

În rezultatul studierii reacțiilor de adaptare nespecifice generale și nivelele de reactivitate ale organismului s-a determinat, că la bolnavii cu co-infecție TB/HV a predominat cele mai nefavorabile reacții de adaptare, reacțiile patologice ”stres” și ”hiperactivare”. Nivele de reactivitate nefavorabile (”foarte scăzut” și ”scăzut”) s-au remarcat în cazurile cu tuberculoză pulmonară fără infecție HIV și co-infecție TB/HIV. Evaluarea particularităților sistemului cardiovascular a remarcat tendințe spre prelungirea intervalului QT fără manifestări clinice la bolnavii cu co-infecție TB/HIV. În cazurile de tuberculoză asociată cu infecția HIV s-a determinat predominarea semnelor de intoxicație generală cu dereglarea reacțiilor de adaptare vizibile la fundul ochiului, exprimate prin deficiențe microcirculatorii, decolorarea și edemarea papilei nervului optic și a retinei adiacente, disfuncția tonusului vascular predominant de tip hipotonic, care reflectă scăderea nivelului de adaptare. Administrarea tratamentului neinvaziv cu adaptogen la schemele chimioterapice (tratament antituberculos și antiretroviral (ARV)) bolnavilor cu coinfecție TB/HIV nu a contribuit la ameliorarea reacțiilor de adaptare nespecifice generale și a nivelelor de reactivitate. Gradul înalt de intoxicație endogenă, suprimarea imunității celulare și imunității umorale, care s-a remarcat la bolnavii cu coinfecție TB/HIV, explică rezultatul obținut. Pentru evaluarea gradului de severitate a bolii și monitorizarea dinamicii evoluției tratamentului la bolnavii cu co-infecție TB/HIV se recomandă determinarea reacțiilor de adaptare nespecifice generale, nivelele de reactivitate ale organismului și a statutului imun. Se recomandă examinare complexă a bolnavilor cu co-infecție TB/HIV în vederea evidențierii patologiilor concomitente și monitorizare pe durata tratamentului.

Reacțiile de adaptare nespecifice generale și nivelele de reactivitate ale organismului contribuie la evaluarea gradului de severitate a maladiei, la monitorizarea dinamicii evoluției tratamentului la bolnavii cu co-infecție TB/HIV și de a interveni oportun cu măsuri de corecție a tratamentului.